

הברייתא מביאה את הכרעת רבי במחלוקתם, **אמר רבי, נראין דרב**
רבי יהודה בן אנגרא שאמר שחוששת אף כשמצאה שני גריסין,
בשלא בדיקה את עצמה, **ודברי חכמים נראים בשבדיקה**.
הגמרא מבארת את הברייתא: **מאי בדיקה ומאי לא בדיקה** – מה
הכוונה בדברי רבי במה שאמר 'בדיקה', ומה כוונתו במה שאמר 'לא
בדיקה'. ולהלן תחזור הגמרא ותבאר את דבריו.
בריייתא בשבת (לד): נחלקו רבי יהודה ורבי יוסי מהו הזמן שנקרא
'בין השמשות', לשיטת רבי יהודה, משתשקע החמה כדי שיהלך אדם
חצי מיל זהו בין השמשות. ולשיטת רבי יוסי, בין השמשות שיעורו
כהרף עין – כשיעור קריצת עין ברפיון ולא בחזקה, הלילה נכנס
היום ויוצא, ואי אפשר לעמוד כמה זמן.
הגמרא מבארת במה נחלקו חכמים ורבי יוסי: **אמר רבא,**
אשכחתינהו לרבנן דבי רב – פגשתי את החכמים בבית המדרש,
דיתי וקאמרי – שהיו יושבים ואומרים, **הא במאי עסקינן** – כאן
בריייתא במה מדובר, **בגון שבדיקה עצמה** שלא ראתה דם לאורך
כל בין השמשות של שני הימים שקדמו למציאת הכתם, **ולא בדיקה**
הלילה באותם שני ימים עד היום השלישי, ואז בדיקה ומצאה בו כתם
גדול כשני גריסין ועוד מעט. **ואף** מה שבדיקה את עצמה בבין
השמשות של שני הימים, **לא בדיקה אלא בבין השמשות דרבי**
יהודה – רק בזמן של 'בין השמשות' לשיטת רבי יהודה, שהוא כזמן
מהלך אדם חצי מיל לאור שקיעת החמה, **ובבין השמשות דרבי**
יוסי לא בדיקה – אבל בזמן בין השמשות לשיטת רבי יוסי שזמנו
כשיעור קריצת העין ברפיון וחל רק לאחר בין השמשות של רבי
יהודה, לא בדיקה. וזוהו נחלקו, **דרבנן סברי** – שחכמים הסוברים
שכשמצאה כתם כשיעור שני גריסין אין לטמאה, טעמם משום
שבזמני בין השמשות דעתם כרבי יהודה, וממילא לשיטתם **בבין**
השמשות דרבי יוסי ליליא הוא – הזמן של בין השמשות לשיטת
רבי יוסי שהוא לאחר בין השמשות של רבי יהודה נחשב לודאי
לילה, **והא בדיקה בבין השמשות דרבי יהודה** – והרי בזמן בין
השמשות של שיטת רבי יהודה בדיקה את עצמה שלא ראתה דם,
וכיון שלא ראתה בבין השמשות, אין כאן אייה שתייחשב כשנית.
ורבי יוסי למעמיה – ורבי יוסי הסובר ברייתא שאף בכתם שגודלו
כשני גריסין חוששים שנעשית זבה, טעמו משום **דאמר** – שהוא
סובר, **שבין השמשות** של שיטתו אינו ודאי לילה אלא **ספיקא הוי**
– ספק אם הוא יום או לילה, שאיננו יודעים אימתי הם מתחלפים,
וכיון שלא בדיקה בזמן זה יש לחוש שראתה בבין השמשות ונחשב
שראתה כגריס ועוד זה בשני ימים, ולפיכך חוששת שנעשית זבה.
הגמרא מבארת כיצד בדיקה בזמן בין השמשות של רבי יהודה.
ממשיך רבא: **ואמינא להו אנא** – ואני אמרתי לתלמידי בית המדרש,
ושאלתי אותם, **אילמלי ידית בעיניה** – אילו היו ידיה עסוקות
בבדיקת אותו מקום **כל זמן בין השמשות** של שיטת רבי יהודה, **יפה**
אתם אומרים – היתה סברתכם נכונה, שמאחר שבדיקה כל זמן בין
השמשות אין להסתפק שמא ראתה בו, אבל **עבשיו** שביארתם
שבדיקה עצמה, ופשטם של דברים מורה שהכוונה לבדיקה יחידה
ולא היתה עסוקה כל בין השמשות בבדיקת אותו מקום, יש לחוש
שמאחר חזמן בין השמשות של רבי יהודה ארוך, **שפא עם סלוק**
ידיה ראתה – שמא ראתה מיד לאחר שבדיקה פעם אחת בתוך זמן
זה, ועדיין בין השמשות הוא ומה שראתה בו נחשב כשני ימים.
ואמרו לי תלמידי בית המדרש, **בי קאמרינן** – מה שאמרנו לבאר
בשיטת חכמים הוא אכן רק **בשנתנה ידיה בעיניה כל בין השמשות**
– כאשר היו ידיה עסוקות בבדיקת אותו מקום לאורך כל בין
השמשות, שאין חשש שראתה בזמן בין השמשות.
הגמרא שבה לבאר את הכרעת רבי: **אמר רבי, נראין דברי רבי**
יהודה בן אנגרא שאמר שכשמצאה כתם בשיעור שני גריסין ועוד
חוששת שנעשית זבה, **בשלא בדיקה**. שואלת הגמרא: **מאי לא**
בדיקה – מה היתה כוונת רבי באומר 'לא בדיקה', **אילימא** – אם
נאמר שהכוונה **בדיקה בדיקה יהודה ולא בדיקה בדיקה יוסי** –
שבדיקה את עצמה בשני הימים שקדמו למציאת הכתם רק בבין

השמשות של שיטת רבי יהודה, ובבין השמשות של רבי יוסי לא
בדיקה, ובאופן זה אמר רבי שנראה לו שחוששת שנעשית זבה, אי
אפשר לומר כך, שמכך שאמר שרק בשלא בדיקה בשל רבי יוסי יש
להכריע כרבי יהודה בן אנגרא, אבל בבדיקה גם בבין השמשות של
רבי יוסי אינו סובר כמוהו ומתיר, **בפלל** – משמע מזה, **דרבי יהודה**
בן אנגרא עצמו **סבר, אף על גב דבדיקה בתרנייהו חיישא** – שאף
אם בדיקה גם בבין השמשות של רבי יוסי חוששת, ודבר זה מוקשה,
הא בדיקה – הרי בדיקה שלא ראתה בשני זמני בין השמשות, ומדוע
תחושש שנעשית זבה.
מכריחה הגמרא: **אלא פשיטא** שמה שאמר רבי 'לא בדיקה', כוונתו
דלא בדיקה כלל, לא בדיקה יהודה ולא בדיקה יוסי – לא בזמן בין
השמשות של רבי יהודה ולא בזמן בין השמשות של רבי יוסי, ולכן
אמר שחוששת שמא ראתה בבין השמשות ועולה לראיית שני ימים,
אבל אם **בדיקה בבין השמשות דרבי יהודה ולא בדיקה בבין**
השמשות דרבי יוסי, סובר רבי **שלא חיישא** – אינה חוששת
שנעשית זבה, ורבי יהודה בן אנגרא סובר שבאופן זה חוששת כיון
שלא בדיקה בשל רבי יוסי. מדייקת הגמרא: **אלמא** – מוכח מכך שבין
השמשות דרבי יוסי לרבי ליליא הוא – לדעת רבי אין בין השמשות
של רבי יוסי ספק יום, אלא ודאי לילה, ואף אם ראתה בו לא נחשב
שראתה שני ימים.
הגמרא מקשה על ביאור זה מדברי רבי בסיפא. מקשה הגמרא:
אימא סיפא – אמור ובאר את הסיפא של דברי רבי, שאמר **ודברי**
חכמים שאינה חוששת שנעשית זבה, נראים **בשבדיקה**. שואלת
הגמרא: **מאי בדיקה** – מה היתה כוונת רבי כשאמר שנראה לו
שאינה חוששת שבדיקה, **אילימא** – אם נאמר **בדיקה בדיקה**
יהודה ולא בדיקה בדיקה יוסי – שכוונתו לבדיקה בבין השמשות של
רבי יהודה ולא בדיקה בבין השמשות של רבי יוסי, ובאופן זה נראים
לו דברי חכמים, שמכיון שבדיקה בבין השמשות של רבי יהודה אין
לחושש שנעשית זבה, אי אפשר לומר כן, שמכך שאמר רבי שנראים
לו דברי חכמים רק באופן זה, אבל בשלא בדיקה כלל אינו סובר
כמותם ואומר, **בפלל** – משמע מזה, **דרבנן** – שחכמים עצמם **סברי,**
אף על גב דלא בדיקה בתרנייהו לא חיישין – אפילו אם לא בדיקה
כלל בזמן בין השמשות אינה חוששת, וזה קשה **הא לא בדיקה** – הרי
לא בדיקה כלל, ומדוע לא נחושש שהדם בא בבין השמשות ונעשית
זבה.
מכריחה הגמרא: **אלא פשיטא** – אלא פשוט לומר שכוונת רבי
שאמר שנראים דברי חכמים כשבדיקה, פירושו, **בדיקה עצמה בין**
בבין השמשות דרבי יהודה, ובין בבין השמשות דרבי יוסי, שמכיון
שבדיקה בשניהם אין לחוש שמא ראתה בבית השמשות, **אבל** אם
בדיקה עצמה בדיקה יהודה ולא בדיקה עצמה בדיקה יוסי, חיישין
– חוששים שמא ראתה בבין השמשות של רבי יוסי ונעשית זבה,
ורבנן אינם חוששים לזה, שיון שלישותם בין השמשות של רבי יוסי
הוא לילה. מדייקת הגמרא: **אלמא** – מוכח שבין **השמשות דרבי**
יוסי לרבי ספיקא הוי – לדעת רבי אין בין השמשות של רבי יוסי ודאי
לילה, אלא ספק יום ספק לילה, ולכן כל שלא בדיקה בבין השמשות
של רבי יוסי חוששת שראתה ונעשית זבה.
מקשה הגמרא: אם כן **קשיא דרבי ארבי** – דברי רבי קשים מתחילת
דבריו לטוף דבריו, שמתחילת דבריו יש לדקדק שהוא סובר שבין
השמשות של רבי יוסי ודאי לילה, ואם בדיקה בזמן בין השמשות של
רבי יהודה ולא בדיקה בזמן בין השמשות של רבי יוסי אינה חוששת,
ומסוף דבריו משמע שחוששת כיון שבין השמשות של רבי יוסי הוא
ספק יום ספק לילה.
מתרצת הגמרא: אין כוונת רבי להכריע ולומר כיצד הוא סבור לפסוק
במחלוקתם, אלא בא להעמיד במה נחלקו רבי יהודה וחכמים, **והכי**
קאמר – וכך כוונתו לומר, **נראין דברי רבי יהודה בן אנגרא** שאמר
שחוששת **לרבנן**, באופן **דלא בדיקה כלל, לא בבין השמשות דרבי**
יהודה ולא בבין השמשות דרבי יוסי, משום **שאף חכמים לא**
נחלקו עליו לומר שאינה חוששת **אלא** באופן **בדיקה בדיקה יהודה**

בְּדִשְׁפָּטָא וְהוּא הָרִישׁ שְׁנַיִם עֶשְׂרִי צְמֻדִים לְפָנָיו וְהוּא בְּשָׁנִים הָעֶשְׂרִי וַיַּעֲבֹר אֵלָיְהוּ אֵלָיו וַיִּשְׁלַךְ אֶדְרֵתּוֹ
 אֵלָיו: כַּוְּעוֹב אֶת־הַבֶּקֶר וַיִּרְץ אַחֲרָיו אֵלָיְהוּ וַיֹּאמֶר אֶשְׁקֶה־נָּא לְאָבִי וּלְאִמִּי וְאֶלְכָה אַחֲרָיִךְ וַיֹּאמֶר לוֹ
 לָךְ שׁוֹב כִּי מִה עָשִׂיתִי לָךְ: כֹּא וַיֵּשֶׁב מֵאַחֲרָיו וַיִּקַּח אֶת־צֻמְד הַבֶּקֶר וַיִּזְבְּחֵהוּ וּבְכָלֵי הַבֶּקֶר בְּשֵׁלֶם הַבֶּשֶׂר
 וַיִּתֵּן לָעַם וַיֹּאכְלוּ וַיִּקֶּם וַיִּלְךְ אַחֲרָיו אֵלָיְהוּ וַיִּשְׂרְתֵהוּ:

הַפְטֵרָה לַפְרֵשֶׁת פִּינַח־ס לַקְרִיאָה בְּצִיבוֹר וּלְשָׁנִים מִקְרָא וְאֶחָד תִּרְגֹּם נִדְפְסָה בְּעַמ' קֵעָא

הַמְשָׁךְ בִּיאור לַמֹּס' נִדָּה לְיוֹם שִׁישִׁי עַמ' א

1 וְלֹא בְּדָקָה בְּדָרְבִי יוֹסִי, שְׂכִיּוֹן שְׂבֻדָּה בִּבְיַן הַשְּׁמֻשׁוֹת שֶׁל רַבִּי יְהוּדָה
 2 סוֹבְרִים הֵם שְׂשׁוּב אֵינָה חוֹשֶׁשֶׁת, כִּי לְדַעְתָּם בִּין הַשְּׁמֻשׁוֹת שֶׁל רַבִּי
 3 יוֹסִי וְדַאי לִילָה הוּא, וְכִשְׂבֻּדָּה בִּבְיַן הַשְּׁמֻשׁוֹת שֶׁל רַבִּי יְהוּדָה הִרִי
 4 בְּדִיקַת כָּל בֵּין הַשְּׁמֻשׁוֹת בִּידָה, וְרַבִּי יְהוּדָה בֵּן אֲגָרָא סוֹבֵר שֶׁאִם לֹא
 5 בְּדָקָה בִּבְיַן הַשְּׁמֻשׁוֹת שֶׁל רַבִּי יוֹסִי חוֹשֶׁשֶׁת, אֲבָל הֵיכָא (–הֵיכָן) דְּלֹא
 6 בְּדָקָה בְּלָל, לֹא בִּבְיַן הַשְּׁמֻשׁוֹת שֶׁל רַבִּי יְהוּדָה וְלֹא בִּבְיַן הַשְּׁמֻשׁוֹת שֶׁל
 7 רַבִּי יוֹסִי, מוֹדוֹ לִיָּה – הִרִי הֵם מוֹדִים לְרַבִּי יְהוּדָה בֵּן אֲגָרָא שְׁחוֹשֶׁשֶׁת.
 8 הַגַּמְרָא מְקַשָּׁה לְפִי בִיאורוֹ שֶׁל רַבִּי, סְתִירָה בְּשִׂיטַת רַבִּי יְהוּדָה בֵּן
 9 אֲגָרָא: וְרַמְיָנָהוּ – וְקִשְׁדָּה, שְׁשִׁינּוּ בְּבִרְיָתָא, הָרֹזָא בְּתָם בְּחֻלּוֹקָה,
 10 לְרִאִיָּה מְרֻבָּה – אִם רֵאתָה הִרְבָּה דָּם וְכַגּוֹן שֶׁהַכְּתָם גְּדוֹל כְּשֶׁלֶשֶׁה
 11 גְּרִיסִין וְעוֹד, חוֹשֶׁשֶׁת שְׁנַעֲשִׂית זְבֵה, אֲבָל לְרִאִיָּה מוֹעֲמֶת – אִם רֵאתָה
 12 רַק מַעֲט, וְכַגּוֹן שֶׁגְּדוֹל הַכְּתָם רַק כְּשֵׁנִי גְרִיסִין, אֵינָה חוֹשֶׁשֶׁת שְׁנַעֲשִׂית
 13 זְבֵה, זוֹ דְּבִרֵי רַבִּי יְהוּדָה בֵּן אֲגָרָא שְׁאָמַר מִשׁוּם רַבִּי יוֹסִי. אָמַר
 14 רַבִּי, אֲנִי שְׁמַעְתִּי מִמֶּנּוּ – מַרְבִּי יוֹסִי, שְׁאֵחַת זוֹ וְאַחַת זוֹ – בֵּין
 15 בְּמִצְאָה כְּתָם גְּדוֹל כְּשֶׁלֶשֶׁה גְרִיסִין וּבֵין בְּמִצְאָה כְּתָם כְּשֵׁנִי גְרִיסִין
 16 חוֹשֶׁשֶׁת שְׁנַעֲשִׂית זְבֵה. מִבְּאֵר רַבִּי: וּמִן הַמַּעַם הָיָה אָמַר לִי – וְרַבִּי
 17 יוֹסִי אָמַר לִי שְׁטַעֲמוּ הוּא כֶּךָ, וּמִה אֵילּוּ נִדָּה שְׁלֵאל הַפְּרִיָּשָׁה בְּמִתְרָה
 18 מִן הַמְּנַחָה וּלְמַעַלָּה – וְכִי מִה הִדִּין בְּנִדָּה שֶׁרֵאתָה בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי
 19 לְנִדְתָה בְּבוֹקֵר, וּבֻדָּקָה אַחַר כֶּךָ בְּמִשְׁךְ הַבוֹקֵר וּמִצְאָה שֶׁפִּסַּק דְּמָה, אִךְ
 20 לֹא בְּדָקָה אֵת עֲצֻמָּה בִּבְיַן הַשְּׁמֻשׁוֹת, הָאֵם נִאֲמַר שְׂמִכִּיּוֹן שֶׁרֵאתָה
 21 שֶׁפִּסַּק דְּמָה לְאַחַר רֵאִייתָה לֹא תִּהְיֶה בְּחֻזְקַת טְמֵאָה וְתוֹכַל לְטַבּוֹל
 22 בְּעֵרֵב, וְדַאי לֹא נִאֲמַר כֵּן אֵלָּא הִיא עֲדִיין בְּחֻזְקַת טְמֵאָה, מִשׁוּם
 23 שֶׁלְאַחַר שֶׁרֵאתָה בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי בְּבוֹקֵר הִיא כָּל הַיּוֹם בְּחֻזְקַת
 24 חֹזֶרֶת וְרוּאָה עַד גְּמַר הַיּוֹם, וְכֵל שֶׁלֹּא בְּדָקָה בְּסוּף הַיּוֹם חוֹשֶׁשִׁים
 25 שֶׁרֵאתָה בּוֹמֵן זֶה. וְאִף אִשָּׁה זוֹ שֶׁרֵאתָה כְּתָם שֶׁל כְּשֵׁנִי גְרִיסִין וְעוֹד,
 26 הוֹאִיל וְלֹא בְּדָקָה בִּבְיַן הַשְּׁמֻשׁוֹת שֶׁלֶם, יֵשׁ לְחֹשׁוֹשׁ שְׂמָא בְּסוּף בֵּין
 27 הַשְּׁמֻשׁוֹת רֵאתָה, וְעוֹלָה רֵאִייתָה לְשִׁתֵּי רֵאִיוֹת.
 28 מִמְשִׁיךְ רַבִּי וְאוֹמַר: וְנִרְאִין דְּבִרֵי בְּשִׁבְדָּקָה – וּמוֹדָה אֲנִי לְרַבִּי יְהוּדָה
 29 בֵּן אֲגָרָא שֶׁאֲמַר שֶׁאֵינָה חוֹשֶׁשֶׁת בְּאוּפֹן שְׂבֻדָּקָה שֶׁלֹּא רֵאתָה, וְרַק
 30 בְּאוּפֹן שֶׁלֹּא בְּדָקָה אֵת עֲצֻמָּה אֲנִי חוֹלֵק עֲלָיו.
 31 שׁוֹאֵלֶת הַגַּמְרָא: מֵאִי בְּדָקָה – מִה כּוֹונַת רַבִּי שֶׁאֲמַר שְׂמוּדָה לְרַבִּי
 32 יְהוּדָה בֵּן אֲגָרָא בְּאוּפֹן שְׂבֻדָּקָה, אֵילִימָא דְּבְדָקָה בְּדָרְבִי יְהוּדָה וְלֹא
 33 בְּדָקָה בְּדָרְבִי יוֹסִי – אִם נִאֲמַר שְׂכוּונָתוֹ לְאוּפֹן שְׂבֻדָּקָה בּוֹמֵן בֵּין
 34 הַשְּׁמֻשׁוֹת שֶׁל רַבִּי יְהוּדָה וְלֹא בְּדָקָה בּוֹמֵן בֵּין הַשְּׁמֻשׁוֹת שֶׁל רַבִּי יוֹסִי,
 35 וְזֵה מוֹדָה לוֹ שֶׁאֵינָה חוֹשֶׁשֶׁת, אִי אֲפִשֵׁר לוֹמַר כֵּן, שְׂמִכְךָ שֶׁאֲמַר רַבִּי
 36 שֶׁרַק זֵה מוֹדָה הוּא לְרַבִּי יְהוּדָה בֵּן אֲגָרָא אֲבָל בְּשֵׁלֵאל בְּדָקָה חוֹלֵק
 37 עֲלָיו וְסוֹבֵר שְׁחוֹשֶׁשֶׁת, מְכַלְל – מִשְׁמַע דְּרַבִּי יְהוּדָה בֵּן אֲגָרָא עֲצֻמוֹ
 38 סָבֵר, אִף עַל גַּב דְּלֹא בְּדָקָה לֹא בְּדָרְבִי יְהוּדָה וְלֹא בְּדָרְבִי יוֹסִי –
 39 אִף בְּאוּפֹן שֶׁלֹּא בְּדָקָה כָּלֵל בִּבְיַן הַשְּׁמֻשׁוֹת לֹא חֵיִישָׁא – אֵינָה
 40 חוֹשֶׁשֶׁת, וַיִּקְשָׁה עַל כֶּךָ, הָא לֹא בְּדָקָה – הִרִי לֹא בְּדָקָה כָּלֵל בּוֹמֵן
 41 בִּין הַשְּׁמֻשׁוֹת, וּמְדוּעָה לֹא נִחְשׁוֹשׁ שְׂמָא רֵאתָה בִּבְיַן הַשְּׁמֻשׁוֹת.
 42 מְכִרִיחָה הַגַּמְרָא: אֵלֵּא פְּשִׁימָא שְׂכוּונַת רַבִּי שְׂמוּדָה בְּשְׂבֻדָּקָה, הִיא

43 לְאוּפֹן בְּדָקָה בֵּין בְּדָרְבִי יְהוּדָה וּבֵין בְּדָרְבִי יוֹסִי – שְׂבֻדָּקָה אֵת
 44 עֲצֻמָּה בֵּין בּוֹמֵן בֵּין הַשְּׁמֻשׁוֹת שֶׁל רַבִּי יְהוּדָה וּבֵין בּוֹמֵן בֵּין הַשְּׁמֻשׁוֹת
 45 שֶׁל רַבִּי יוֹסִי, וְלִכֵּן אֵינָה חוֹשֶׁשֶׁת.
 46 מִמְשִׁיכָה הַגַּמְרָא וּמְפִרְשֶׁת אֵת הַקּוּשִׁיא מְבִרְיָתָא זוֹ: מִמָּה שֶׁאֲמַר רַבִּי
 47 שְׂבֻדָּקָה בְּשֵׁל רַבִּי יְהוּדָה וּבְשֵׁל רַבִּי יוֹסִי יְחִידוֹ מוֹדָה הוּא לְרַבִּי יְהוּדָה
 48 בֵּן אֲגָרָא, וְרַק בְּבֻדָּקָה בְּשֵׁל רַבִּי יְהוּדָה לְבִדּוֹ חֻלּוֹק עֲלָיו וְאוֹסֵר, מְכַלְל
 49 – מִשְׁמַע דְּרַבִּי יְהוּדָה בֵּן אֲגָרָא עֲצֻמוֹ סָבֵר, שֶׁאִף אִם בְּדָקָה רַק בִּבְיַן
 50 הַשְּׁמֻשׁוֹת דְּרַבִּי יְהוּדָה וְלֹא בְּדָקָה בִּבְיַן הַשְּׁמֻשׁוֹת דְּרַבִּי יוֹסִי לֹא
 51 חֵיִישָׁא – אֵינָה חוֹשֶׁשֶׁת, כִּיּוֹן שְׂבֻדָּקָה בּוֹמֵן בֵּין הַשְּׁמֻשׁוֹת שֶׁל רַבִּי
 52 יְהוּדָה, אֵלִימָא – הִרִי מוֹכַח שְׂבִין הַשְּׁמֻשׁוֹת דְּרַבִּי יוֹסִי, לְרַבִּי יְהוּדָה
 53 בֵּן אֲגָרָא לִילָיָה הוּא – זִמַּן בֵּין הַשְּׁמֻשׁוֹת שֶׁל רַבִּי יוֹסִי, נִחְשָׁב לְדַעַת
 54 רַבִּי יְהוּדָה בֵּן אֲגָרָא לִילָיָה וְלֹא לְסַפֵּק יוֹם, וְלִכֵּן אִף אִם הִיתָה רוּאָה
 55 בּוֹ יוֹדָה הִיתָה חוֹשֶׁשֶׁת לְזִבְחָה, וְאִם כֵּן קִשְׁיָא דְּרַבִּי יְהוּדָה שֶׁלֹּא אֲגָרָא
 56 אֲדָרְבִי יְהוּדָה בֵּן אֲגָרָא – דְּבִרֵי רַבִּי יְהוּדָה בֵּן אֲגָרָא בְּבִרְיָתָא זוֹ
 57 סוֹתֵרִים אֵת דְּבִרֵי שְׂבִבְרִייתָא לְעִיל, שְׂבִבְרִייתָא לְעִיל סָבֵר שְׂבִין
 58 הַשְּׁמֻשׁוֹת לְשִׂיטַת רַבִּי יוֹסִי הוּא סַפֵּק לִילָה סַפֵּק יוֹם, וְאִם רֵאתָה בּוֹ
 59 חוֹשֶׁשֶׁת שְׁנַעֲשִׂית זְבֵה, וּבְבִרְיָתָא זוֹ מְבוּאֵר שֶׁלְדַעַתוֹ בֵּין הַשְּׁמֻשׁוֹת
 60 שֶׁל רַבִּי יוֹסִי וְדַאי לִילָה הוּא.
 61 הַגַּמְרָא מְבִאֵרֶת מְדוּעָה קוּשִׁיא זוֹ הִיא רַק לְפִי דְּבִרֵי רַבִּי: בְּשֵׁלֵמָא בְּלֵא
 62 רַבִּי לֹא קִשְׁיָא – בְּלֵא הוֹסַפְתָּ דְּבִרֵי שֶׁל רַבִּי לֹא הִיוּ דְּבִרֵי רַבִּי יְהוּדָה
 63 בֵּן אֲגָרָא קִשִּׁים, מִשׁוּם שֶׁהֵינּוּ מִתְרַצִּים, הָתָם – בְּבִרְיָתָא לְדַעַל
 64 שֶׁאֲמַר רַבִּי יְהוּדָה בֵּן אֲגָרָא שְׁחוֹשֶׁשֶׁת שְׁנַעֲשִׂית זְבֵה, מְדוּבֵר דְּבְדָקָה
 65 בְּדָרְבִי יְהוּדָה וְלֹא בְּדָקָה בְּדָרְבִי יוֹסִי – בְּשְׂבֻדָּקָה בִּבְיַן הַשְּׁמֻשׁוֹת שֶׁל
 66 רַבִּי יְהוּדָה וְלֹא בְּדָקָה בִּבְיַן הַשְּׁמֻשׁוֹת שֶׁל רַבִּי יוֹסִי, וּמְכִיּוֹן שֶׁלֹּא בְּדָקָה
 67 בִּבְיַן הַשְּׁמֻשׁוֹת שֶׁל רַבִּי יוֹסִי יֵשׁ לָהּ לְחֹשׁוֹשׁ שְׁנַעֲשִׂית זְבֵה, וְאֵילּוּ הֵכָא
 68 – בְּבִרְיָתָא זוֹ, הֵינּוּ אוֹמְרִים שְׂמוּדוּבֵר דְּבְדָקָה נְמִי בְּדָרְבִי יְהוּדָה
 69 וּבְדָרְבִי יוֹסִי – שְׂבֻדָּקָה בְּשֵׁנִי זְמַנִּי בִּין הַשְּׁמֻשׁוֹת וְלִכֵּן אֵינָה חוֹשֶׁשֶׁת
 70 כָּלֵל שְׁנַעֲשִׂית זְבֵה, אֵלֵּא בְּדָרְבִי – אֲבָל לְפִי דְּבִרֵי שֶׁל רַבִּי בְּבִרְיָתוֹת
 71 אֵלוֹ קִשְׁיָא – קִשָּׁה סְתִירָה בְּדְבִרֵי רַבִּי יְהוּדָה בֵּן אֲגָרָא, שְׂמִדְבִרֵי שֶׁל
 72 רַבִּי לְעִיל יוֹצֵא שְׂרַבִּי יְהוּדָה בֵּן אֲגָרָא סוֹבֵר שְׂבִין הַשְּׁמֻשׁוֹת שֶׁל רַבִּי
 73 יוֹסִי סַפֵּק יוֹם הוּא, וּמְדְבִרֵי בְּבִרְיָתָא זוֹ עוֹלָה שְׂרַבִּי יְהוּדָה בֵּן אֲגָרָא
 74 סוֹבֵר שׁוּדַאי לִילָה הוּא.
 75 מִתְרַצֵּת הַגַּמְרָא: לְעוֹלָם סוֹבֵר רַבִּי יְהוּדָה בֵּן אֲגָרָא בּוֹמֵנִי בִּין הַשְּׁמֻשׁוֹת
 76 כְּבִי יוֹסִי, וּבְשִׁתֵּי הַבְּרִייתוֹת עִסְקוֹ דְּבִרֵי בְּאוּפֹן שְׂבֻדָּקָה עַד סוּף בֵּין
 77 הַשְּׁמֻשׁוֹת שֶׁל רַבִּי יְהוּדָה וְתוֹ לֹא, אוֹלָם תְּרִי תִנְאִי וְאֵילִיבָא דְּרַבִּי
 78 יְהוּדָה בֵּן אֲגָרָא – שְׁנֵי תִנְאִים נִחְלָקוּ בְּדַעַתוֹ שֶׁל רַבִּי יְהוּדָה בֵּן אֲגָרָא
 79 אֵימַתִּי חַל בֵּין הַשְּׁמֻשׁוֹת שֶׁל רַבִּי יוֹסִי, הָאִי תִנְאִי סָבֵר – הַתִּנְאִי שֶׁאֲמַר
 80 בְּדַעַתוֹ שֶׁל רַבִּי יְהוּדָה בֵּן אֲגָרָא שֶׁאִם לֹא בְּדָקָה בִּבְיַן הַשְּׁמֻשׁוֹת שֶׁל
 81 רַבִּי יוֹסִי חוֹשֶׁשֶׁת שְׁנַעֲשִׂית זְבֵה, טַעֲמוֹ מִשׁוּם שֶׁהוּא סוֹבֵר שְׁלִים בֵּין
 82 הַשְּׁמֻשׁוֹת דְּרַבִּי יְהוּדָה – בְּרֵאשׁוֹנָה נִגְמַר זִמַּן בֵּין הַשְּׁמֻשׁוֹת שֶׁל רַבִּי
 83 יְהוּדָה,

58 אבל לרבי שתולה כתמה בראייתה עד מעת לעת הרי היא מונה
59 שבעת ימי נדה מיום מציאת הכתם, שהוא יום אחד קודם לראיית
60 הדם, וימי זיבתה יתחילו מהיום השמיני למציאת כתמה, נמצא שאם
61 תראה דם ביום השמיני למציאת כתמה, לרבי הראשון לימי זיבתה
62 הוא ואם תראה עוד שני ימים עמו תהיה זבה גדולה, ולרבי שמעון
63 היום השמיני לכתמה הוא האחרון לשבעת ימי נדתה, ואינה צריכה
64 שימור כנגדו, ולא תהיה זבה גדולה אף אם תראה עוד שני ימים עמו,
65 הרי שרבי שמעון מיקל לענין ימי זיבה מרבי.
66 הגמרא מבררת האם הרואה כתם צריכה הפסק טהרה קודם
67 טבילתה: **כְּעֵי מִיְנֵיהּ רַבִּי זִירָא מַרְבִּי אָסִי, כְּתָמִים צְרִיכִין הַפְּסֵק**
68 **מִתְּהֵרָה אוּ לֹא** - אשה שראתה כתם וצריכה לטבול ביום השביעי,
69 האם צריכה לבדוק בבין השמשות ולהפסיק בטהרה או לא. **אֲשֵׁיתִיהּ,**
70 **וְלֹא אָמַר לִיהּ וְלֹא מִידֵי** - שתק רבי אסי ולא ענה לו תשובה
71 לשאלתו. **וְיִמְנִין אֲשֶׁכְּחִיהּ דִּיתֵיב וְקָאָמַר** - פעם אחרת פגש רבי
72 זירא את רבי אסי יושב ודורש, לענין מה ששנינו בברייתא דלעיל
73 שאשה שראתה כתם ואחר כך ראתה דם תולֶה כְּתָמָה בְּרֵאִייתָהּ,
74 ורק בראייה שראתה בתוך **מַעַת לְעַת, דְּבָרֵי רַבִּי, וְהוֹסִיף רַבִּי אָסִי**
75 שנחלקו האמוראים בפירוש דברי רבי, וכה היו דבריהם, **אָמַר רִישׁ**
76 **לְקִישׁ, וְהוּא שְׁבַדְקָה** - דינו של רבי אמור רק באם בדקה בבין
77 השמשות של היום השביעי למציאת כתמה כדי להפסיק בטהרה,
78 שגילתה בדעתה שסבורה שמציאת הכתם היתה תחולת ראייתה,
79 ולכך התחילה למנות מיום מציאת כתמה ולא מיום ראייתה, אבל
80 אם לא הפרישה בטהרה ביום השביעי למציאת כתמה גילתה
81 בדעתה שאינה סבורה שהכתם הוא חלק מהדם שראתה אחריו,
82 ולכך מונה רק מראייתה וכתמה מטמא למפרע מיום לבישה. **וְרַבִּי**
83 **יוֹהָנָן אָמַר, אֵפֶה עַל פִּי שְׁלֹא בְּרַקָה,** שדין זה אינו תלוי בגילוי דעתה,
84 אלא כל שבתוך מעת לעת למציאת כתמה ראתה דם תולה שהכתם
85 הוא תחילת ראיית הדם. **אָמַר לִיהּ רַבִּי זִירָא לְרַבִּי אָסִי, מוּזָה שְׁנַחֲלִיקוּ**
86 **רִישׁ לְקִישׁ וְרַבִּי יוֹחָנָן לְעַנְיָן אִם יְכוּלָה לְתַלּוּת כְּתָמָה בְּרֵאִייתָה גַם**
87 **כְּשֶׁלֶא בְּדָקָה, וְשִׁנְיָהּ מִסְכִּימִים שְׂכֵשֶׁלֶא בְּדָקָה גִילתָה דַעְתָה שְׁאִינָה**
88 **סְבוּרָה לְמִנּוּת לְכַתְמָה, מְפַלֵּל דְּכְתָמִים צְרִיכִין הַפְּסֵקֵת מִתְּהֵרָה -**
89 **שִׁבְתָּם הַבֵּא בְּלֹא רֵאִייה אַחֲרָיו דְּרַךְ הָאֵשָׁה לְבַדּוֹק בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי**
90 **לְמַצִּיאת כְּתָמָה וְלִהְפָּסִיק בְּטַהְרָה. אָמַר לִיהּ רַבִּי זִירָא, אִין**
91 **- אַכּוּ, יֵשׁ מְכַאֵן הוֹכַחָה שְׁלֵאֲחַר רֵאִיית כְּתָם צְרִיכָה לְהַפְּסִיק בְּטַהְרָה**
92 **קוּדָם טְבִילתָה. שֶׁאֵל רַבִּי זִירָא אֵת רַבִּי אָסִי, וְהָאֵל וְיִמְנִין סְנִיאִין בְּעֵאֵי**
93 **מִיְנֵיהּ וְלֹא אָמַרְתָּ וְלֹא מִידֵי** - והלא פעמים הרבה שאלתי אותך אם
94 צריכה הפסק טהרה ולא אמרת לי כלום, והרי אפשר לפשוט מבאן
95 שצריכה הפסק טהרה, **דְּלָמָּא אֲנִיב שִׁמְסָךְ אֲתִיָּא לָךְ** - שוא אגב
96 מרוצתך בלימוד לא נתת לך לדבר זה שאפשר לפשוט מדברי ריש
97 לקיש ורבי יוחנן. **אָמַר לִיהּ רַבִּי אָסִי לְרַבִּי זִירָא, אִין, אֲנִיב שִׁמְסָךְ**
98 **אֲתִיָּא לִי** - אגב מרוצתי לא נתתי ליבי לדבר זה.

משנה

99 מדאורייתא אשה הרואה דם מונה שבעה ימים וטובלת לביל היום
100 השמיני, והם הנקראים 'ימי נדה', ומיום השמיני ואילך במשך אחד
101 עשר יום נקראים 'ימי זיבה', כיון שהרואה יום אחד מתוכם נעשית
102 זבה קטנה, והרואה במשך שלשה ימים רצופים מתוכם נעשית זבה
103 גדולה.
104 יולדת וזכר טמאה מדאורייתא שבעה ימים ובמשך שלושים ושלשת
105 הימים שלאחר מכן דמה טהור, והיולדת נקבה טמאה שבועיים
106 ובמשך ששים וששת הימים שלאחר מכן דמה טהור.
107 משנתנה נדה מה דין אשה שראתה בבין השמשות שבין ימי זיבתה
108 לימי נדתה או בין ימי טהרה לימי טמאה: **הָרוּזָה דָם בְּסוּף הַיּוֹם**
109 **הָאֲחֵר עֲשָׂר לַיְמֵי זִיבְתָה בֵּין הַשְּׁמֻשׁוֹת, שְׁהוּא סַפֵּק יוֹם סַפֵּק לַיְלָה,**
110 **הִרִי שְׁרֵאתָה בְּתַחֲלֵית נְדָה וְסוּף נְדָה, תַּחֲלֵית זִיבָה וְסוּף זִיבָה** - ביום
111 שהוא תחילת ימי נדתה או בסוף ימי נדתה, או בתחילת ימי זיבתה או
112 בסוף ימי זיבתה.

1 **וְהָרַר הָיִיל בֵּין הַשְּׁמֻשׁוֹת דְּרַבִּי יוֹסִי** - ולאחר מכן מתחיל זמן בין
2 השמשות של רבי יוסי, ומכיון שלא בדקה בו חוששת שנעשית זבה,
3 **וְהָאֵי תַנָּא סָבַר** - והתנא השני שאמר שאינה חוששת, טעמו, משום
4 **שׁוּמָן בֵּין הַשְּׁמֻשׁוֹת דְּרַבִּי יוֹסִי מִיִּשְׁךְ שְׁיִיד בְּרַבִּי יְהוּדָה** - מובלע
5 בסוף זמן בין השמשות של רבי יהודה. ומכיון שבדקה כל בין
6 השמשות של רבי יהודה, הרי שבדקה גם בשל רבי יוסי, ואינה
7 חוששת שנעשית זבה.

8 הגמרא לעיל (ו.) מבררת האם אשה שראתה כתם על בגדה מטמאה
9 למפרע או לא. הגמרא כאן ממשיכה לברר מה דינה: **תִּנּוּ רַבְּנָן,**
10 **הָרוּזָה בְּתָם, וְאִינָה יוֹדַעַת מַתִּי נוֹצַר הַכְּתָם, הִרִי הִיא מְטַמְּאָה אֵת**
11 **עֲצָמָהּ וְקִדְשִׁים לְמַפְרַע, וְכֹל הַטְּהוּרוֹת וְהַקְּדוּשִׁים שֶׁנִּגְעָה בָהֶם מִשְׁעַת**
12 **כִּיבוֹס הַבְּגָד טְמָאִים, דְּבָרֵי רַבִּי. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֱלִעֶזֶר אוֹמַר,**
13 **קִדְשִׁים מְטַמְּאָה, עֲצָמָה** - טהרות שנגעה בהם, **אִינָה מְטַמְּאָה, כִּדִּי**
14 **שְׁלֵא יְהֵא דִין בְּתָמָה חָמוּר מְרֵאִייתָה, שֶׁאִם רֵאתָה דָם מִמֶּשׁ**
15 **שְׁטוּמָא דְּאִוּרִיתָא הִיא אִינָה מְטַמְּאָה לְמַפְרַע אֲלֵא מַעַת לַעַת, וְאִם**
16 **תֵּאמַר שֶׁשְׁרֵאתָה כְּתָם מְטַמְּאָה לְמַפְרַע מִשְׁעַת כִּיבוֹס נִמְצָא**
17 **שְׁכַתְמָה שְׁטוּמָאָתוֹ מְדַרְבְּנָן חָמוּר מְרֵאִייתָה, וְלִכְךָ קָבַעוּ שְׁלֵא תִטְמָא**
18 **לְמַפְרַע.**

19 מקשה הגמרא: **וְהָא מְצִינּוּ שֶׁאֵף לְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֱלִעֶזֶר בְּתָמָה חָמוּר**
20 **מְרֵאִייתָה לְעַנְיָן קִדְשִׁים, שֶׁאֵף הוּא מוּדָה בְּקִדְשִׁים שֶׁנִּגְעָה בָהֶם**
21 **שְׁמַטְמָאָתָם לְמַפְרַע עַד שַׁעַת כִּיבוֹס, וְאִילוּ כְּשֵׁרֵאתָה דָם מְגוּפָה אִינָה**
22 **מְטַמְּאָתָם לְמַפְרַע אֲלֵא מַעַת לַעַת. מִתְרַצַּת הַגְּמָרָא: אֱלֵא תִנִּי הָבִי**
23 **רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֱלִעֶזֶר אוֹמַר, לֹא רַק כְּשֶׁנִּגְעָה בְּטַהְרָת, אֲלֵא אֵפֶה**
24 **כְּשֶׁנִּגְעָה בְּקִדְשִׁים וְאַחַר כֵּךְ מִצָּאָה כְּתָם אִינָה מְטַמְּאָה מִשְׁעַת כִּיבוֹס,**
25 **כִּדִּי שְׁלֵא יְהֵא בְּתָמָה חָמוּר מְרֵאִייתָה לְכָל דְּבָר - לֹא לְעַנְיָן טְהוּרוֹת**
26 **וְלֹא לְעַנְיָן קִדְשִׁים.**

27 הגמרא מבררת מה דין אשה שמצאה כתם, ולאחר זמן ראתה דם,
28 האם תולה שהכתם הוא חלק מהראייה: **תִּנּוּ רַבְּנָן, רֵאִיתָה בְּתָם**
29 **וְאַחַר כֵּךְ רֵאִיתָה דָם, אִינָה מְטַמְּאָה לְמַפְרַע מִשְׁעַת הַכִּיבוֹס, אֲלֵא**
30 **תוֹלָה בְּתָמָה בְּרֵאִייתָה - תוֹלָה שְׁהַכְּתָם לֹא בֵּא מִזְמָן רַב, אֲלֵא**
31 **כְּשֶׁהֲתוֹרַר דָם הָרֵאִייה לְצֵאת כְּתָם, וְאִינָה מְטַמְּאָתָא אֲלֵא**
32 **מִשְׁעַת מִצִּיאת הַכְּתָם. וְדִין זֶה אִינוּ אֲלֵא אִם רֵאתָה אֵת הַדָּם בְּתוֹךְ**
33 **מַעַת לְעַת לְמַצִּיאת הַכְּתָם, אֲבָל אִם אַחֲרָי יוֹתֵר מִמַּעַת לַעַת רֵאתָה**
34 **דָם, כְּתָמָה מְטַמָּא לְמַפְרַע מִשְׁעַת הַכִּיבוֹס, דְּבָרֵי רַבִּי. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן**
35 **אֱלִעֶזֶר אוֹמַר, יוֹמוֹ - אִינָה תוֹלָה כְּתָמָה בְּרֵאִייתָה אֲלֵא אִם בְּיוֹם**
36 **שֶׁמִּצָּאָה כְּתָם רֵאתָה דָם, אֲבָל אִם רֵאתָה דָם אַחֲרָי שֶׁשְׁקַעָה הַחֲמָה,**
37 **אֵף שְׁלֵא עֵבַר מַעַת לַעַת מִזְמָן מִצִּיאת הַכְּתָם, אִינָה תוֹלָה שְׁבֵא**
38 **מִהָדָם, וּמְטַמְּאָה לְמַפְרַע.**

39 רבי מוסיף מה היה סובר מסברא: **אָמַר רַבִּי, אֲלֵמָלָה הַשְּׁמוּעָה**
40 **שֶׁשְׁמַעֲתִי כְּדַבְּרִי, הִיוּ נִרְאִין דְּבָרָיו שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֱלִעֶזֶר מְדַבְּרִי,**
41 **מִפְּנֵי שְׁהוּא מְתַקְּנָה וְאִנִּי מְעוֹנְתָה - שְׂרַבִּי שְׁמַעוֹן מִיִּקַּל עֲלֵיהּ וְאִנִּי**
42 **מִחְמִיר עֲלֵיהּ, וְכִיּוֹן שְׁכַתְמִים אִינָם מְטַמְּאִים אֲלֵא מְדַרְבְּנָן נְרֵאִים דְּבָרֵי**
43 **הַמִּיִּקַּל בְּהֶם.**

44 מקשה הגמרא: וכי רבי שמעון מתקנה - מיקל עליה, **עוֹנֵיתִי מְעוֹנֵית**
45 **לָהּ - הִרִי הוּא מְחַמֵּיר עֲלֵיהּ, שֶׁאִם לֹא רֵאתָה בְּיוֹם מִצִּיאת הַכְּתָם**
46 **אִינָה תוֹלָה כְּתָמָה בְּרֵאִייתָה וּמְטַמְּאָה לְמַפְרַע. מִתְרַצַּת הַגְּמָרָא: אָמַר**
47 **רַבִּינָא, אִיפֹדֵי - יֵשׁ לְהַפּוֹךְ אֵת דְּבָרֵי רַבִּי, נְרֵאִין דְּבָרֵי מְדַבְּרֵי רַבִּי**
48 **שְׁמַעוֹן בֶּן אֱלִעֶזֶר שֶׁאִנִּי מְתַקְּנָה וְהוּא מְעוֹנְתָה.**
49 הגמרא מתרצת תירוץ נוסף: **רַב נְחֵמָן אָמַר, לְעוֹלָם לֹא תִיפּוּד,**
50 **אֲלֵא בֵּאֵר דְּבָרָיו, שֶׁאֵף שֶׁלְעַנְיָן שְׁטוּמָא לְמַפְרַע רַבִּי מִיִּקַּל וְרַבִּי שְׁמַעוֹן**
51 **בֶּן אֱלִעֶזֶר מְחַמֵּיר, אִמַּר רַבִּי שְׁנֵרֵאִין יוֹתֵר דְּבָרֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֱלִעֶזֶר,**
52 **מִפְּנֵי שְׁהוּא מְתַקְּנָה הַלְּבוּתִיהּ לִידֵי זִיבָה וְאִנִּי מְעוֹנֵית הַלְּבוּתִיהּ לִידֵי**
53 **זִיבָה - שֶׁלְעַנְיָן זִיבָה הוּא מִיִּקַּל עֲלֵיהּ שְׁלֵא תֵבֵא לִידֵי זִיבָה, וְאִנִּי**
54 **מְחַמֵּיר עֲלֵיהּ שְׁתַּבֵּא לִידֵי זִיבָה. כִּי בְּאוּפֵן שְׁלֵא רֵאתָה דָם בְּיוֹם**
55 **שֶׁמִּצָּאָה כְּתָם אֲבָל שְׁנִיחָם הִיוּ בְּתוֹךְ מַעַת לַעַת, שֶׁלְרַבִּי שְׁמַעוֹן שְׁאִינָה**
56 **תוֹלָה כְּתָמָה בְּרֵאִייתָה מוּנָה שְׁבַעַת יְמֵי נְדָה רַק מִיּוֹם רֵאִיית הַדָּם, וְכֵן**
57 **לֹא תַתְּחִיל לְמִנּוּת אֵת יְמֵי זִיבְתָה אֲלֵא מִהַיּוֹם הַשְּׁמִינִי לְרֵאִיית הַדָּם,**

מלכים א א מא-נג

א מא וישמע אדניהו וכל־הקראים אשר אתו והם כלו לאכל וישמע יואב את־קול השופר ויאמר מדוע קול־הקריה הומה: מב עודנו מדבר והנה יונתן בן־אביתר הפהן בא ויאמר אדניהו בא פי איש חיל אתה וטוב תבשר: מג וענן יונתן ויאמר לאדניהו אכל אדנינו המלך־דוד המלך את־שלמה: מד וישלח את־המלך את־צדוק הפהן ואת־נתן הנביא ובניהו בן־יהוידע והכרתי והפלתי וירכבו אתו על פרדת המלך: מה וישתחו אתו צדוק הפהן ונתן הנביא למלך בגחון ויעלו משם שמחים ותהם הקריה הוא הקול אשר שמעתם: מו וגם ישב שלמה על פסא המלוכה: מז וגם־באו עבדי המלך לברך את־אדנינו המלך דוד לאמר ייטב (אלהיך) אלהים את־שם שלמה משמך ויגדל את־פסאו מכסאך וישתחו המלך על־המושב: מח וגם־ככה אמר המלך ברוך יהוה אלהי ישראל אשר נתן היום ישב על־פסאי ועיני ראות: מט ויחררו ויקמו כל־הקראים אשר לאדניהו וילכו איש לדרך: נ וּאֲדַנְיָהוּ יָרָא מַפְנֵי שְׁלֹמֹה וַיִּקָּם וַיֵּלֶךְ וַיַּחֲזֹק בְּקַרְנֹת הַמִּזְבֵּחַ: נא וַיַּגֵּד לְשֹׁלֹמֹה לֵאמֹר הִנֵּה אֲדַנְיָהוּ יָרָא אֶת־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וְהִנֵּה אֵחָיו בְּקַרְנֹת הַמִּזְבֵּחַ לֵאמֹר יִשְׁבַּעֲלֵי כִּי־וּמַת אֶת־עַבְדֹךָ בְּחָרֵב: נב וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה אִם יִהְיֶה לְבִן־חַיִל לֵאמֹר מִשְׁעֲרֹתָי אֲרָצָה וְאִם־רָעָה תִּמְצָאֻבֹּ וּמָת: נג וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיִּרְדְּהוּ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ וַיָּבֵאוּ וַיִּשְׁתַּחוּ לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיֹּאמְרוּ לוֹ שְׁלֹמֹה לֵךְ לְבֵיתֶךָ:

רש"י

בית דין נקברין בקברי בית דין, אמות כאן, ואקבר בקברי אבותי, (כך דרש רבי תנחומא מסעי יב):

(מג) אבל אדונינו. כלומר, עכשיו אין בשורתי טובה לך: (נ) בקרנות המזבח. שהיה בגבעון, אמר: הרוגי

מצודת ציון

(מא) הקרואים. המזומנים להסעודה, כמו (שמואל א ט יג) אחרי כן יאכלו הקרואים: הקריה. העיר: (מב) איש חיל. אדם מעולה ומזורז: (מה) ותהם. מלשון המיה: (נא) כיום. כעת, כי יום הוא כמו עת, והכ"ף באה לאמתת הדבר, כמו (בראשית כה לא) מכרה כיום: (נב) משערותו. משער ראשו:

מצודת דוד

(מא) והם כלו לאכול. את הקול שמעו בעת כלו לאכול: קול הקריה הומה. קול קבוצת אנשי העיר הומה: (מב) וטוב תבשר. על כי מדרך אדם המעולה, להתאמץ להשמיע בשורה טובה: (מג) אבל. רצה לומר: לא כמו שתחשוב שאבשר טוב, אבל הוא בהפך, כי המלך דוד וכו', ורעה היא: (מד) על המשכב. בשכבו על המשכב, השתחוה לה': (מה) אשר נתן היום יושב. כמו אשר נתן היום בן יושב וגו': (נ) ירא. על לודונו כמורד במלכות, על אשר רצה למלוך מבלי דעת המלך: בקרנות המזבח. אשר עמד לפני הארון, בחשבו שלא יחלל המקום, להרגו שם: (נא) אם ימית. רצה לומר: שלא ימית, וכאלו אמר שיהיה עליו עונש שבעה אם ימית וגו': (נב) לבן חיל. רצה לומר: לעבוד עבודתו כשאר עבדי המלך: לא יפול וגו'. רצה לומר: לא יעונש על העבר, אפילו עונש מועט ואמר בלשון גוזמא, כדרך שהבריות אומרים: ואם רעה תמצא בו. ואפילו בדבר שאין בו כדי להמית מכל מקום יומת בעבור צרוף הדבר הזה: (נג) וירדהו. צוה לו לרדת בהבטחתו: לך לביתך. כי נשאר עומד לפני שלמה, בחשבו שכוונתו להיות לבן חיל, לעמוד לפניו ולשרתו בכל עת, ואמר לו לך לביתך, כאומר לבני לא כן יחשוב, כי אם תהיה לבן חיל לעת מצוא, בזמן הצורך:

המשך ביאור נמס' נדה ליום שישי עמ' ב

11 **נמרא**
 12 שנינו במשנה, 'הרואה יום אחד עשר בין השמשות תחלת נדה וסוף
 13 נדה תחלת זיבה וסוף זיבה', הגמרא מבארת מה כוונת המשנה.
 14 מקשה הגמרא: האם בסוף אחד עשר יום תחלת נדה וסוף נדה הוא.
 15 הרי תחלת ימי נדה וסוף ימי זיבה היא. מיישבת הגמרא: **אמר רב**
 16 **חסדא, הכי קאמר** - כך כוונת המשנה, **הרואה יום אחד עשר בין**
 17 **השמשות** שהוא תחילת ימי נדה וסוף ימי זיבה, זה ספק אחד, וסוג
 18 נוסף של ספק באם ראתה **בשביעי לנדה** בין השמשות, שהוא סוף
 19 ימי נדה ותחלת ימי זיבה.
 20 שנינו במשנה: **אמר רבי יהושע, עד שאתם מתקנין את השומות**
 21 **בו**. הגמרא מבארת את דברי רבי יהושע. מקשה הגמרא: **הני**

1 ממשיכה המשנה: או שראתה בסוף יום **ארבעים ללדת זכר**, ויום
 2 (א-ו ביום) **שמונים ללדת נקבה**, **בין השמשות לכולן** - ובבין
 3 השמשות שבסוף ימים אלו היתה הראייה, וממילא אינה יודעת אם
 4 ראתה ביום ארבעים לזכר או שמונים לנקבה ודם טוהר הוא, או
 5 שראתה בלילה שלאחריהם ודם טמא הוא, בכל אלו עליה להחמיר
 6 כשני הצדדים. מסיימת המשנה: **הרי כל אלו הנשים טועות**, שאינן
 7 יודעות מתי חלים ימי נדת ומתי חלים ימי זיבתן. **אמר רבי יהושע,**
 8 **עד שאתם טורחים ומתקנים את הנשים השומות** שראו בשעה
 9 מסופקת, **באו ותקנו את הפקחות** - בואו ותקנו את אלו הרואות
 10 בשעה ודאית וצריכות לתקן פתחיהן.